

Çağdaş Hukuk

Av. Cemal Erdem Av.
İbrahim Arzuk Av.
Mehmet Nur Terzi

Güney Dinç*

Bazı insanlar vardır ki; kişilikleri, davranışları ve üretimleriyle simge olmuşlardır. Hep inandıklarını savunur, çevresindekiler için umut ve güven kaynağı, düşünsel üretimleri ile yol gösterici olurlar. Aynı zamanda oldukça mütevazı olup, yalnızca ürettikleri ile gündeme gelirler ve karşıtları bile onlara saygı duymak zorundadır. İşte bu insanlardan birisi; sosyalist, çağdaş hukukçu ve insan hakları savunucusu kimlikleriyle yakından tanıdığımız Avukat Güney Dinç'tir.

1964-1970 yılları arasında T.İ.P. (Türkiye İşçi Partisi) Karşıyaka İlçe Başkanlığı, İzmir İl başkanlığı ve parti genel yönetim kurulu üyeliği ile aktif biçimde politik yaşama atılan Güney Dinç, aynı inançla 12 Mart sıkıyönetim mahkemelerinde ve 15-16 Haziran davasında işçilerin ve devrimcilerin savunmanlığını üstlendi. Aynı kararlılığı 12 Eylül'le birlikte kapatılıncaya kadar DİSK ve Maden-İş avukatlığını yaparak sürdürdü.

12 Eylül Askeri darbesinin Güney Dinç'in yaşamında farklı bir önemi vardır. Toplumsal muhalefetin son kertesine kadar susturulduğu, onbinlerce muhalifin tutuklandığı, işkence gördüğü 12 Eylül koşullarında; Çağdaş Hukukçular Avukatlar grubunun adayı olarak İzmir, Baro başkanı seçildi. Aslında, Güney Dinç ve İzmir'li Çağdaş Avukatların bu tavrı o günün koşulları dikkate alındığında bir meydan okumaydı. Zira üç beş solcunun, aydının bir arada görünmekten çekindiği bir dönemde "sosyalist" kimliği tescilli birisinin Baro başkanı seçilmiş olması pek çok aydın ve demokrat üzerinde olumlu etki yaratmış onları yüreklendirmiştir.

Dinç, benzer meydan okuma tavrını 12 Eylül döneminin ünlü "Aydınlar Dilekçesi" eyleminde tekrarlayarak bu. eylemin İzmir'de ilk örgütleyicilerinden birisi oldu.

1983 yılı sonuna kadar baro başkanlığını sürdüren Dinç, daha sonraki dönemlerde yeniden başkan adayı olması yolundaki önerileri seçilme şansı çok yüksek olmasına rağmen kabul etmeyerek yenilerin

ortaya çıkmasını sağlayan demokrat tavrı gösterdi.

Baro başkanlığının ardından, "insan hakları" ve "insan hakları hukuku" kavramlarının yeni yeni telaffuz edilmeye başladığı dönemlerde, kendisini etkin ve öncü bir insan hakları savunucu olarak görmeye başladık.

A.I.H.S. (Avrupa İnsan Hakları sözleşmesinin 1987 yılında sağladığı bireysel başvuru hakkını Türkiye'de ilk uygulayıp Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde dava yürüten avukatlardan Güney Dinç'i kamuoyu Kutlu Sargın ve TBKP davaları ile yakından tanıdı. En son üstlendiği" İncal davası ile DGM yargı sisteminin kökten değişikliğine sebep olacak sürecin temelini attı.

Herbiri ayrı ayrı yaşamsal öneme sahip davaların üçü de Türkiye Hukuk sisteminde; ya önemli değişiklikler yarattı, ya da yaratacak yolları açtı.

• Kutlu & Sargın davalarının etkisi ve zorlamasıyla CMUK ta yasal değişiklikler yapılarak gözaltı süresi 4 gün, tutuklulukta geçirilecek süre, en çok iki yıla sınırlandı.

•Önümüzdeki günlerde Komünist partilerin kurulmasına izin veren mevzuatın anayasa ya da yasalarda yer aldığını görmemiz, TBKP davasının sonucuyla mümkün olacaktır.

• Aynı şekilde, DGM'lerden askeri yargıcın çıkarılışını, TCK 312. maddenin değiştiğini, temyiz aşamasında Yargıtay başsavcılık tebliğnamelerinin sanık vekiline tebliğ zorunluluğunu göreceksak, Güney Dinç'in İncal davasındaki hukuka katkısını hatırlamalıyız.

Bir hukukçunun bireysel olarak yaşamda ulaşabileceği zirve, ya da elde edeceği başarı nedir? En üst yargı kurumlarının örneğin Yargıtay, Danıştay ya da Anayasa Mahkemesi başkanlığı mı? Ya bir çağdaş hukukçunun ki nedir? Bir çağdaş hukukçu, yaşadığı toplumun hukuki normlarının ileriye yönelik gelişmesinde katkı sahibiyse, ürettikleri ve çabalarıyla mesleki olduğu kadar toplumsal alanda değişim ve dönüşümlere öncülük ediyorsa, bireysel ve sosyal alanda kendini gerçekleştirmenin yanısıra mesleki tatmini de sağlamış olmaz mı? Ve bu mutluluk yüksek yargı kurumlarının başında bulunmaya tercih edilmez mi?

Güney Dinç'i, demokratik çağdaş hukukçu kimliği kadar düşünsel yapısıyla değerlendirmek gerekir. Çünkü; o yalnızca hukuk alanında değil, düşünsel alandaki üretimi ile de vardır. Dilekçelerindeki titizliği, araştırmacılığı, konuya çok boyutlu hakim olma gücü, takipçiliği kadar çok okuyan ve yazan entellektüel yapısıyla da öncüdür. Bugüne kadar yayınlanan:

Bu yazı İzmir Barosu avukatlarından ortak çalışmalarıdır.

Erdem, İbrahim Arzuk ve **Mehmet Nur** Terzi'nin

Çağdaş Hukuk

- YÖK Çıkmazı 1986 Bilim ve Sanat Yayınları
- İnsan Haklarına Uzanmak 1986 Say. Yayınevi
- Güvensizlik Üçgeni 1987 Say Yayınevi
- Pençeli Adalet 1988 Boyut Yayınevi
- Yedi Domuzlu Altın 1990 Bilgi Yayınevi

kitapları onun düşünsel yapısının ürünleridir.

İzmir Barosunun son yıllarda yürüttüğü insan hakları eğitim projesinde görev alanlar, sıkıştıkları her an Güney Dinç'in yanlarında olacağına o kadar inanıyorlardı ki, gıyabında; Denizli, Muğla, Aydın gibi çevre illerdeki konferanslar için onun adına katılma kararı veriyor ve "Güney abileri" yoğun iş yüküne

rağmen, verilen görevleri heyecan ve özveriyle yerine getiriyordu.

İnsan hakları mücadelesinin yanında, çevreci duyarlılığı nedeniyle, İzmir Mimarlar Odasının avukatı olarak doğa ve çevre katliamcılarına karşı başarılı hukuk savaşları yürüttü. Aynı şekilde onu hep, üniversitelerde haksızlığa uğrayanların idari yargıdaki savunmanı olarak gördük.

Yaşamı, güncel örneklerin aksine hiç zigzaglı olmadı. Belirli bir çizgiyi hep korudu, bir uçtan diğerine savrulmadı. Emeğe verdiği değer ve insan sevgisi hiç azalmadı. İnandığını savunan, boyun eğmeyen, ezilenden yana, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve demokrasi değerlerini savunan istikrarlı ve onurlu çizgisi genç çağdaş hukukçulara örnektir.

